

Eesti keele elektrooniliste ülesannete kogu eristuskiiri:

lauseõpetus II (III kooliaste)

1. E-kogu kirjeldus

Eesti keele lauseõpetuse II e-kogu sisaldab 32 e-ülesannet, mis hõlmavad järgmisi alateemasid: liitlauseid, otsekõne, lauselühend, täiendkõrvallause, kiil ning koma sidesõnade ees. E-kogu juurde kuulub kuus diagnostilist testi liitlause; otsekõne, kaudkõne ja tsitaadi ning lauselühendi kohta. E-kogu ülesannete ja diagnostiliste testide loend on esitatud 5. peatükis.

Lauseõpetuse e-kogu võimaldab jõuda järgmiste õpitulemusteni:

- õpilane tunneb eesti keele lauseehituse peajooni;
- õpilane oskab eristada rind-, põim- ja segaliitlauseid ning tunneb ära kõrvallauseid;
- õpilane oskab liitlauseid kirjavahemärgistada;
- õpilane tunneb ära otsekõne ning oskab seda kirjavahemärgistada;
- õpilane tunneb ära lauselühendi, teab selle õigekeelsust ning oskab lauselühendit kirjavahemärgistada;
- õpilane tunneb ära täiendkõrvallause ja tunneb selle õigekeelsust;
- õpilane tunneb ära kiilu;
- õpilane tunneb sidesõnade ees koma kasutamise reegleid;
- õpilane järgib eesti keele õigekirja aluseid ja põhireegleid, oskab leida õigekirjajuhiseid veebiallikatest.

2. E-kogu struktuur

E-kogu sisaldab III kooliastme lauseõpetuse ülesandeid, mis aitavad õpilasel oma teadmisi ja oskusi kinnistada ja vajaduse korral ka täiendada. Ülesanded on koostatud kolmes raskusastmes: kerge, keskmine ja raske. E-ülesanded annavad nii õpilasele kui ka õpetajale ülevaate selle kohta, kuidas õpilasel uute teadmiste ja oskuste omandamine edeneb, ning aitavad seeläbi õpetajal õppeprotsessi suunata. *Diagnostilised* ehk *d-testid* aitavad õpetajal

enne õppeprotsessi algust välja selgitada õpilase eelteadmised teatud teema kohta või pärast õppeprotsessi lõppu kontrollida, kas õpilane on taotletud õpitulemused omandanud.

Tüüp	Hulk	Eesmärk	Kasutamine
<i>Diagnostiline test</i>	6	- selgitada välja õpilase eelteadmised - kontrollida omandatud teadmisi - aidata kavandada edasist õppimist	Õppeprotsessi alguses enne teema käsitlemist või õppeprotsessi lõpus pärast teema käsitlemist
<i>E-ülesanne</i>	32	- aidata õpilasel uusi teadmisi ja oskusi kinnistada ja vajaduse korral ka täiendada - anda õpilasele tagasisidet õppeprotsessi edenemise kohta - aidata õpetajal õppeprotsessi suunata	Õppeprotsessi kestel

3. E-ülesande ülesehitus

E-ülesanne koosneb

- 1) ülesande metaandmetest;
- 2) ülesande tööjuhise (sisuline ja tehniline töökäsk);
- 3) ülesande sisust (vajaduse korral on esitatud ka reeglid ja lingitud viited veebiallikatele, mis aitavad ülesannet lahendada);
- 4) ülesande tagasisidest: õpilase tulemus protsentides, õpilase õiged ja valed vastused, ülesande õige lahendus, sõnaline tagasiside õpilasele (mida ja kui palju oskas või ei osanud ning mida peaks edasi tegema), sõnaline tagasiside õpetajale (mida ja kui palju õpilane oskas või ei osanud, soovitused ehk suunamine e-kogu teiste samateemaliste ülesannete juurde) ning ülesande kommentaarist (selgitused, reeglid, viited lisamaterjalile).

E-ülesannete hindamine toimub automaatselt. Õpilasele ja õpetajale kuvatakse tagasiside kohe, kui õpilane on e-ülesande lahendamise lõpetanud. Hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui õpilane on saavutanud

- 100–90% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, on tema teadmised väga head;
- 89–75% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, on tema teadmised head;
- 74–50% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, on tema teadmised rahuldavad;
- alla 50% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, on tema teadmised puudulikud.

Ülesande soorituse eest saadavad maksimumpunktid on märgitud ülesande töökäsu juures. EISis (Eksamite Infosüsteemis) saab e-ülesandeid õpilasele suunata õpetaja. EIS salvestab õpilase viimase lahenduse (st õpilase varasemad sama ülesande lahendused kustuvad).

4. Diagnostilise testi ülesehitus

III kooliastme lauseõpetuse II e-kogu juurde kuuluvad diagnostilised testid sisaldavad ülesandeid, mis võimaldavad välja selgitada õpilase teadmised liitlause; otsekõne, kaudkõne ja tsitaadi ning lauselühendi kohta. Teste võib kasutada nii õppeprotsessi alguses (et teha kindlaks, millised on õpilase eelteadmised) kui ka õppeprotsessi lõpus (et kontrollida, kas õpilane on taotletud õpitulemused omandanud).

Testid on lineaarsed. Õpilane saab ühelt ülesandelt teisele liikuda ainult siis, kui ta on ülesande lahendanud ja oma vastuse kinnitanud. Eelmisele ülesandele tagasi liikuda ei saa. Ülesannete tagasiside kuvatakse õpilasele siis, kui ta on kõik testi ülesanded lahendanud ja testi lõpetanud. Õpilane saab iga ülesande kohta nii sõnalise tagasiside (kujundav hindamine) kui ka vigade tagasiside (tema õiged-valed vastused ning ülesande õige lahendus). Õpetajale kuvatakse iga õpitulemuse kohta sõnaline tagasiside koos õpilaste arvuga, kes sellise tulemuse said. Õpetajal on võimalik näha ka õpilasi nimeliselt ning vaadata nende antud vastuseid ja ülesannete õigeid lahendusi. Õpetaja tagasisides antakse muu hulgas soovitusi, milliseid e-kogu ülesandeid võiks õpilane paremate õpitulemuste saavutamiseks veel lahendada. Ühe testi lahendamisele, tagasiside lugemisele ja vigade analüüsile kuluv aeg on ligikaudu 40 minutit.

5. Lauseõpetuse II e-kogu ülesanded ja diagnostilised testid

5.1. E-kogu harjutusülesanded

Ülesande ID	Ülesanne
Liitlause	
16512	Liitlause: „Kaunitar ja koletis“
16513	Liitlause muinasjuttudes
16514	Rindlause sidujad
16518	Põimlause: „Kolm meest paadis“
16519	Liitlause: „Viipala ja Aabeli lood“
16523	Lauseüüpide eristamine: „Krabat“
16526	Lauseüüpide äratundmine
16535	Rindlause ja selle osalause sidujad
Liitlause kirjavahemärgistamine	
16515	Segaliitlause: „Poiss varjude maal“
16517	Segaliitlause kirjavahemärgid: „Viljakuivati“
16524	Rindlause kirjavahemärgistamine: vanasõnad
16530	Põimlause kirjavahemärgid: „Achilleus“
16531	Põimlause komastamine: „Skorpion“
16532	Põimlause komastamine: „Vihtlevad naised“
16534	Rindlause kirjavahemärgistamine: „Kärnkonn“
17390	Põimlause komastamine: „Väikevend ja Karlsson katuselt“
Lauselühend	
16508	Lauselühendi äratundmine
16511	Lauselühendi õigekeelsus
16533	Lauselühendi kirjavahemärgid: „Carmen“
Otsekõne	
16509	Otsekõne kirjavahemärgistamine: „Juku anekdoot“
16510	Otsekõne ja saatelause muinasjutus
16516	Otsekõne kirjavahemärgid: „Apteeker Melchior“
16520	Otsekõne äratundmine ja kirjavahemärgistamine: „Vanahärra ja poiss“
16521	Otsekõne kirjavahemärgid: „Anselm“
16529	Otsekõne jutumärgid Juku anekdootides
17389	Otsekõnes kaudkõne moodustamine: „Pinocchio seiklused“
Koma sidesõnade ees	
16522	Koma sidesõnade ees
16525	Koma kasutamine sidesõnade <i>nagu</i> ja <i>kui</i> ees
16527	Koma sidesõnade <i>aga</i> , <i>ega</i> , <i>siis</i> ja <i>vaid</i> ees
Täiendkõrvallause ja kiil	
16528	Kiilu äratundmine
16536	Täiendkõrvallause õigekeelsus
16537	Neutraalne sõnajärg ja täiendkõrvallause

5.2. E-kogu diagnostilised testid

<i>D-testi ID</i>	<i>D-testi nimetus</i>
Liitlause	
5643	Liitlause (A-variant)
5644	Liitlause (B-variant)
Otsekõne, kaudkõne ja tsitaat	
5679	Otsekõne, kaudkõne ja tsitaat (A-variant)
5680	Otsekõne, kaudkõne ja tsitaat (B-variant)
Lauselühend	
5675	Lauselühend (A-variant)
5676	Lauselühend (B-variant)